

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2018r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Dorota Radaszkiewicz
Protokolant:	st. sekr. sądowy Irena Prokopczuk

po rozpoznaniu w dniu 05 kwietnia 2018 r. w Olsztynie

sprawy z powództwa T. Ł.

przeciwko Skarbowi Państwa - Okręgowemu Inspektoratowi Służby Więziennej w B.

o uchylenie kary dyscyplinarnej obniżenia stopnia

1) ***Oddala powództwo.***

2) ***Zasądza od powoda na rzecz pozwanego 720 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.***

UZASADNIENIE

Powód T. Ł. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika złożył odwołanie od orzeczenia Nr (...) Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w B. z dnia 15 września 2017r. wnosząc o uchylenie kary dyscyplinarnej obniżenia stopnia orzeczonej przez Dyrektora Aresztu Śledczego w G. orzeczeniem z dnia 17 lipca 2017r. oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że nie zgadza się z tym, iż czyn stanowiący podstawę do wszczęcia postępowania i następnie uznania go winnym zarzucanego przewinienia dyscyplinarnego rzeczywiście stanowił naruszenie przez niego dyscypliny poprzez zaniechanie czynności służbowej, co stanowić miało naruszenie art. 230 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010r. o Służbie Więziennej w zw. z § 63 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2016r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej oraz zapisów Instrukcji Nr(...) Planu Ochrony Aresztu Śledczego w G. w sprawie wykonywania obowiązków i zadań służbowych przez funkcjonariusza pełniącego służbę w oddziałach mieszkalnych jako tzw. oddziałowego jednozmianowego. Powód nie zgadza się z wymierzoną mu karą dyscyplinarną obniżenia stopnia. Jego zdaniem argumenty przytoczone przez obydwa podmioty orzekające w sprawie nie są trafne. U podstaw wymierzenia mu kary dyscyplinarnej legły bowiem w rzeczywistości inne przyczyny, niż wskazane w uzasadnieniach tych orzeczeń, albowiem powód mimo bardzo krótkiego okresu służby dał się poznać jako osoba dość świadoma praw pracowniczych, o które nie bał się upominać. W ocenie powoda, gdyby pracował w innej jednostce penitencjarnej, to być może w ogóle nie doszłoby do ukarania go. Wskazał ponadto, iż nadzór nad osadzonymi podczas kąpieli w łaźni Aresztu Śledczego w G. z uwagi na ukształtowanie pomieszczeń łaźni jest niemożliwy, bowiem wyklucza możliwość zagwarantowania stałej obserwacji osadzonych podczas pobytu w łaźni. Podniósł, że pomimo przebywania przez niego w pomieszczeniu wydawania

bielizny powód miał kontrolę nad osadzonymi - słyszał co działo się w pomieszczeniu prysznicowym. Ponadto przebywając w tym pomieszczeniu miał widok na całe pomieszczenie przebieralni za wyjątkiem niewielkiego obszaru (na lewo od okna, patrząc od strony pomieszczenia wydawania bielizny). Podkreślił, że niemożność zauważenia uderzenia innego osadzonego przez osadzonego A. A. spowodowane było usytuowaniem pomieszczenia oraz okna obserwacyjnego a także dynamiką sytuacji, a nie błędem powoda w nadzorze osadzonych. Powód wskazał również, że należy zwrócić uwagę na prawidłowość określenia grupy osadzonych doprowadzonych do łaźni w dniu 31 stycznia 2017r. Właściwy dobór grupy osadzonych mógł w ocenie powoda doprowadzić do uniknięcia zaistniałej sytuacji. Dodatkowo podniósł, że zgodnie z wewnętrznym porządkiem AŚ w G. korzystanie przez osadzonych z łaźni możliwe jest tylko do godziny 15:30. Zlecenie doprowadzenia osadzonych do łaźni po wskazanej wyżej godzinie jest zatem niezgodne z tym wewnętrznym porządkiem. Poza tym w Areszcie Śledczym w G. brak jest jakiegokolwiek szczegółowej instrukcji nadzorowania osadzonych w łaźni. Powód ponadto nie zgadza się z ustaleniem Rzecznika dyscyplinarnego jak i Dyrektora AŚ w G. i Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej jakoby doszło do pobicia osadzonego, skoro czyn osadzonego A. A. zakwalifikowany został przez prokuratora jako czyn z oskarżenia prywatnego. Jest bowiem zasadnicza różnica pomiędzy naruszeniem nietykalności cielesnej i spowodowanie lekkiego uszczerbku na zdrowiu (art. 157 § 2 k.k.) a pobiciem kwalifikowanym z art. 158 § 1 k.k.

W odpowiedzi na pozew (k.39-43) pozwany również reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł o odrzucenie pozwu a w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu w zakresie dotyczącym wniosku o odrzucenie pozwu wskazał, iż w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22.09.2016r., sygn. akt III PZP 7/16 „stroną pozwaną w sprawie z odwołania funkcjonariusza Służby Więziennej od orzeczenia oraz postanowienia kończącego postępowanie dyscyplinarne jest Skarb Państwa – jednostka organizacyjna, której kierownik wydał to orzeczenie lub postanowienie (art. 263 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010r. o Służbie Więziennej, jednolity tekst : Dz.U. z 2016r., poz. 713 ze zm., w związku z art. 67 § 2 k.p.c.), a sądem właściwym do rozpoznania odwołania jest sąd okręgowy(art. 17 pkt 1 k.p.c.)”.

Tymczasem w pozwie strona pozwana została wskazana nieprawidłowo, a zatem zgodnie z art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. z uwagi na fakt, że pozew został skierowany przeciwko podmiotowi nie mającemu zdolności sadowej pozew taki podlegał odrzuceniu.

Z ostrożności procesowej pozwany wskazał, iż z uwagi na to, że zarzuty sformułowane pozwem stanowią w całości powtórzenie zarzutów formułowanych przez powoda w odwołaniu od decyzji Dyrektora Aresztu Śledczego w G. pozwany w całości podtrzymał stanowisko zaprezentowane w orzeczeniu Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w B. Nr (...) dnia 15.09.2017r. oraz poprzedzającym jego wydanie orzeczeniu Dyrektora Aresztu Śledczego w G. Nr (...) z dnia 17.07.2017r.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje :

Postanowieniem Nr (...) z dnia 23 marca 2017r. Dyrektora Aresztu Śledczego w G. na podstawie art. 240 ust. 1 lit a i ust.6 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010r. o Służbie Więziennej zostało wszczęte postępowanie dyscyplinarne przeciwko st. szereg. T. Ł. – strażnikowi działu ochrony Aresztu Śledczego w G.. Postawiono mu zarzut, że w dniu 31 stycznia 2017r. wykonując obowiązki w zakresie doprowadzenia osadzonych do łaźni i nadzorowania jej przebiegu oraz stałej obserwacji zachowań osadzonych powód po zamknięciu osadzonych pod prysznicem pozostawił ich bez nadzoru, czym pośrednio przyczynił się do zaistnienia zdarzenia nadzwyczajnego w postaci pobicia osadzonego. Powyższe stanowi naruszenie dyscypliny służbowej poprzez zaniechanie czynności służbowej, co stanowi naruszenie przepisu art. 230 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010r. o Służbie Więziennej w związku z § 63 ust. 1 art. 230 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010r. o Służbie Więziennej w zw. z § 63 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2016r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej oraz zapisów Instrukcji Nr(...) Planu Ochrony Aresztu Śledczego w G. w sprawie wykonywania obowiązków i zadań służbowych przez funkcjonariusza pełniącego służbę w oddziałach mieszkalnych jako tzw. oddziałowego jednozmiarowego.

Po przeprowadzeniu postępowania dyscyplinarnego orzeczeniem nr (...) Dyrektora Aresztu Śledczego w G. z dnia 17 lipca 2017r. st. szer. T. Ł. – strażnik działu ochrony Aresztu Śledczego w G. uznany został winnym zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego oraz ukarany karą dyscyplinarną obniżenia stopnia.

Powyższe orzeczenie wydane zostało po analizie materiału dowodowego. Na jego podstawie organ I instancji ustalił, iż w dniu 31 stycznia 2017r. powód pełnił służbę rezerwy składu zmiany. Około godziny 15:00 st. chor. M. K. pełniący służbę na stanowisku dowódcy zmiany poinformował Dyrektora Aresztu Śledczego w G. – pełniącego tego dnia obowiązki Dyrektora por. W. D., że w godzinach do tego wyznaczonych nie została zrealizowana łaźnia osadzonych na oddziale II, z uwagi na to, że funkcjonariusz – oddziałowy jednozmianowy, który powinien te czynności realizować, w ciągu dnia został skierowany do pomocy na oddziale mieszkalnym. Za zgodą dyrektora dowódca zmiany wydał polecenie dokończenia łaźni powodowi – funkcjonariuszowi rezerwy składu zmiany na podstawie pkt 3 c ppkt 10 Instrukcji Nr (...) w sprawie wykonywania obowiązków i zadań służbowych przez funkcjonariusza z rezerwy składu zmiany. Powód odpowiadając na pytanie dowódcy zmiany oświadczył, że wie jak nadzorować łaźnię osadzonych. Na podstawie analizy nagrań video z kamery usytuowanej na korytarzu przy łaźni organ ten ustalił, że powód zaniechał obowiązku stałego nadzoru osadzonych A. A., Z. P., K. B. i M. B. podczas łaźni, albowiem zaraz po wejściu na korytarz łaźni wraz z osadzonymi, zamyka ich i nadzoruje podczas ich przebywania w przebieralni przez kilka sekund, następnie udaje się do okna z którego widoczne jest pomieszczenie przeznaczone na kąpiel, przejście w kierunku okienka zajmuje mu 4 s, od godziny 16: 29: 36 do godziny 16: 30: 16 przebywa przy okienku łaźni, odchodzi od niego o godz. 16: 30: 16, przechodzi do pomieszczenia wymiany bielizny, do którego wchodzi o godz 16: 30: 24 i pozostaje tam do godziny 16: 37: 07, mimo, że ma świadomość pozostawienia 4 osadzonych w łaźni bez jakiegokolwiek nadzoru ze strony Służby.

Na podstawie zeznań świadków – st. sierż. sztab. M. P. organ ten ustalił, iż funkcjonariusz ma możliwość stałego nadzoru nad osadzonymi od momentu „pobrania ich” z oddziału do chwili ich powrotu na oddział. Funkcjonariusz nie widzi bowiem osadzonych jedynie w momencie przemieszczania się ich pomiędzy drzwiami przebieralni a okienkiem w łaźni (od 3 do 5 sekund). Według świadka M. P. przez cały czas kąpieli poprzez otwarte okienko słychać bardzo dobrze rozmowy osadzonych i gdyby obwiniony w dniu 31 stycznia 2017r. znajdował się w miejscu wyznaczonym do obserwacji osadzonych, to słyszałby niewłaściwe zachowanie osadzonych, ich kłótnię pod prysznicem a właściwa reakcja zapobiegłaby pobiciu K. B. w pomieszczeniu przebieralni.

Organ I instancji nie podzielił zasadności argumentacji powoda, że pobyt w miejscu wymiany bielizny spowodowany był koniecznością nadzoru osadzonego zatrudnionego w łaźni oraz jego argumentacji, że z tego pomieszczenia (wymiany bielizny) widoczne jest całe pomieszczenie przebieralni. Organ uznał, że mimo tego, iż łaźnia aresztu jest umiejscowiona w piwnicy budynku i nadzór nad osadzonymi podczas łaźni jest utrudniony, to jednak funkcjonariusz ma możliwość stałego nadzoru osadzonych. W sprawie doszło do zdarzenia polegającego na pobiciu K. B. przez innego osadzonego - A. A. z uwagi na to, że powód nie znajdował się w miejscu wyznaczonym do nadzoru i w związku z tym nie mógł właściwie zareagować. Powód nie zauważył momentu uderzenia K. B., mimo że jak zeznał - z okien pomieszczenia wymiany bielizny widać całą przebieralnię, bo nie jest to prawdą – a udowadnia to film z nagrania pomieszczeń łaźni aresztu, a nagranie to zostało dokonane na użytek postępowania dyscyplinarnego. .

Po analizie postępowania dowodowego Dyrektor Aresztu Śledczego w G. uznał, że wina powoda jest bezsporna a opisany czyn- tj. pozostawienie osadzonych bez dozoru stanowi naruszenie dyscypliny służbowej określone w art. 230 ust. 1 i 3 pkt 2 ustawy o Służbie Więziennej, dlatego powód uznany został za winnego zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego i ukarany karą dyscyplinarną określoną art. 232 pkt 5 ustawy – obniżeniem stopnia.

Wymierzając karę obniżenia stopnia, kierując się zasadą współmierności do popełnionego przewinienia oraz stopnia zawinienia organ wziął pod uwagę :

- funkcjonariusze służby więziennej zobowiązani są do wykonywania czynności służbowych profesjonalnie z wykorzystaniem potencjału intelektualnego oraz zawodowego wraz z należyłą starannością i rzetelnością,

- w swych dążeniach winni kierować się chęcią osiągnięcia najlepszych rezultatów swej pracy, wykazując się uczciwością, odpowiedzialnością oraz dyspozycyjnością,

- dbałością o niepopelnienie pomyłki, której następstwem może być naruszenie obowiązującego prawa, natomiast w wyniku zaniechania określonych czynności przez obwinionego w trakcie wykonywania zadań służbowych doszło do zachowań niedozwolonych pomiędzy osadzonymi (pobicia), a fakt ten nie jest bez znaczenia zarówno dla zapewnienia bezpieczeństwa jednostki penitencjarnej jak i zapewnienia bezpieczeństwa osobistego osadzonego (art. 108 kkw).

Jako okoliczności wpływające na złagodzenie kary wzięto pod uwagę :

- brak należytego doświadczenia zawodowego oraz umiejętności zawodowych powoda.

Jako okoliczności wpływające na zaostrzenie kary wzięto pod uwagę :

- popełnienie przewinienia dyscyplinarnego przez powoda przed zakończeniem wymierzonej mu orzeczeniem Nr (...) Dyrektora AŚ w G. z dnia 28 kwietnia 2016r. kary ostrzeżenia o niepełnej przydatności do Służby Więziennej,

- nie bez znaczenia jest również fakt absencji w służbie obwinionego, która rozpoczęła się niedługo po zakończeniu czynności wyjaśniających zdarzenia nadzwyczajnego.

W wyniku rozpoznania odwołania powoda od wskazanego wyżej orzeczenia organu I instancji, orzeczeniem Nr (...) Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w B. utrzymano w mocy orzeczenie Nr (...) Dyrektora Aresztu Śledczego w G. z dnia 17 lipca 2017r. o ukaraniu karą dyscyplinarną obniżenia stopnia.

Ustosunkowując się do zarzutów odwołania organ II instancji podniósł, że tezy podnoszone przez powoda w odwołaniu nie zasługiwały na uwzględnienie.

W odpowiedzi na zarzut odwołania, iż skarżący nie został zapoznany z instrukcją Nr (...) (aktualnie Nr (...)) dotyczącą wykonywania obowiązków i zadań służbowych przez funkcjonariusza pełniącego taką służbę oraz że potwierdził znajomości instrukcji swoim podpisem organ odwoławczy wskazał, iż powyższe stoi w sprzeczności z danymi zawartymi w opinii służbowej skarżącego z dnia 27 marca 2015r. Część II pkt i- „ najważniejsze zadania realizowane na stanowisku służbowym”, gdzie widnieje wyraźny zapis dotyczący zadań realizowanych przez powoda, a należy do nich m.in. „doprowadzanie osadzonych do łazni i nadzorowanie jej przebiegu oraz stała obserwacja ich zachowania”.

Także podnoszony przez odwołującego brak możliwości obserwacji osadzonych z uwagi na uwarunkowania architektoniczne jednostki penitencjarnej nie może przemawiać jako okoliczność łagodząca, albowiem bezsprzeczny jest fakt niezrealizowania czynności służbowej przez odwołującego w sposób zgodny z przepisami. Także zarzuty dotyczące błędnej klasyfikacji grupy osadzonych, których miał nadzorować powód w łazni oraz kwalifikacja prawna czynu określonego jako „pobicie osadzonego” a nie „naruszenie nietykalności cielesnej” w ocenie organu odwoławczego nie mają istotnego znaczenia dla sprawy. Nie jest to bowiem przedmiotem postępowania dyscyplinarnego. Tym przedmiotem jest bowiem naruszenie dyscypliny służbowej przez powoda poprzez niewłaściwy sposób realizacji nałożonych zadań.

Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2017r. prokurator Prokuratury Rejonowej w Giżycku umorzył dochodzenie w sprawie zdarzenia z dnia 31 stycznia 2017r. polegającego na spowodowaniu przez A. A. u K. B. obrażeń ciała w postaci złamania korony zęba martwego 22 w 2/3 wysokości poprzez uderzenie w twarz, stanowiącego naruszenie czynności narządu ciała na okres nie dłuższy niż 7 dni, tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k. – wobec stwierdzenia, że czyn jest ścigany z oskarżenia prywatnego, a brak jest interesu społecznego w objęciu go ściganiem z urzędu (art. 322 § 1 kpk w zw. z art. 325 a kpk i art. 60 § 1 kpk a contrario).

W Areszcie Śledczym w G. obowiązuje Instrukcja Nr(...)z dnia 6.06.2016r. W sprawie wykonywania obowiązków i zadań służbowych przez funkcjonariusza pełniącego służbę w oddziałach mieszkalnych jako tzw. „oddziałowy

jednozmianowy” jak również Instrukcja Nr (...)z dnia 6.06.2016r. W sprawie wykonywania obowiązków i zadań służbowych przez funkcjonariusza z „rezerwy” składu zmiany.

Powód jest funkcjonariuszem służby więziennej od dnia 3 czerwca 2013r. W opinii służbowej z dnia 27 marca 2015r. jego predyspozycje do służby ocenione zostały według średniej ocen na poziomie zadowolającym i dobrym, a opisowa ocena realizacji zadań służbowych, wywiązywanie się z obowiązków służbowych zostały opisane jako wykonywane w sposób dobry. Powód po rozpoczęciu służby (od 3.06.2013r.) nie ukończył przeszkolenia zawodowego. Został relegowany ze szkoły Podoficerskiej w (...) w K. w dniu 30.03.2016r. z powodu naruszenia dyscypliny służbowej, tj. stawiania się do służby pod wpływem alkoholu.

W momencie popełnienia zarzucanego mu czynu w niniejszym postępowaniu dyscyplinarnym powód był w trakcie biegu kary dyscyplinarnej – ostrzeżenia niepełnej przydatności do służby więziennej.

W postępowaniu sądowym na podstawie zeznań świadków i samego powoda Sąd Okręgowy ustalił :

- podczas nadzorowania łaźni osadzonych przez powoda w dniu 31 stycznia 2017r. doszło do zdarzenia polegającego na uderzeniu w twarz osadzonego K. B. przez A. A., w wyniku którego doszło u pokrzywdzonego do złamania martwego zęba (ustalenia w postępowaniu karnym – akta dochodzenia PR 2 Ds. 107.2017, zeznania K. B., zawiadomieni e dyrektora AŚ w G. o zdarzeniu z dnia 31 stycznia 2017r. – k. 1 akt dochodzenia, pismo K. B. k.3 akt dochodzenia, pismo K. B. z dnia 1.02.2017r. k.13 i 14 akt dochodzenia, notatka służbowa lekarza stomatologa k. 18, notatka kierownika Ambulatorium AŚ –k.19 akt dochodzenia),

- powód wykonywał w tym dniu służbę jako funkcjonariusz rezerwy składu zmiany i obowiązywała go Instrukcja nr 2 (k.17-19 akt postępowania dyscyplinarnego), Powód w zakresie czynności – „Najważniejsze zadania realizowane na stanowisku służbowym” – k.13 i 24 akt osobowych Cz. B – Karta przebiegu służby własnym podpisem potwierdził, w dniach 19.04.2014r. i 8.04.2015r., iż pełni służbę na różnych stanowiskach i posterunkach w tym na posterunkach uzbrojonych, jako rezerwa składu zmiany, doprowadzający do OP. Do jego obowiązków w czasie pełnienia służby należą w szczególności – i tu w jednej z pozycji znajduje się zapis : „doprowadzanie osadzonych do łaźni i nadzorowanie jej przebiegu oraz stała obserwacja ich zachowania” (akta osobowe cz. B);

- powód wraz z 4 osadzonymi z cel 201 i 214 : A. A., Z. P., K. B. i M. B. wszedł na korytarz łaźni AŚ w G. o godzinie 16: 29:00, w czasie od 16: 29:21 do 16: 29:32 zamyka i nadzoruje osadzonych przebywających w przebieralni przed kąpielą, następnie udaje się do okna, z którego widoczne jest pomieszczenie prysznicowe, przejście to zajmuje mu 4 sekundy, , od godziny 16: 29:36 do 16: 30:16 przebywa przy okienku łaźni i odchodzi od niego o godzinie o godzinie 16: 30:16, następnie przechodzi do pomieszczenia wymiany bielizny, do którego wchodzi o godzinie 16: 30:24 i pozostaje tam do godziny 16: 37:07; w okresie od godziny 16: 30:24 do godziny 16: 37:07 osadzeni pozostawieni zostali bez nadzoru funkcjonariusza (zapis na płycie w aktach postępowania dyscyplinarnego – k.23),

- nadzór osadzonych podczas kąpieli w Areszcie Śledczym w G. z uwagi na uwarunkowania architektoniczne jest utrudniony, ale nie niemożliwy (zapis na płycie w aktach postępowania dyscyplinarnego – k.42),

- obwiniony T. Ł. brak udział w postępowaniu dyscyplinarnym, został przesłuchany, miał możliwość składania wniosków dowodowych, dopuszczono do udziału w sprawie na jego wniosek przedstawicieli reprezentującego jego interesy związku zawodowego (akta postępowania dyscyplinarnego, zeznania świadków ze związku zawodowego, zeznania powoda),

- podczas trwającego postępowania dyscyplinarnego w związku ze zdarzeniem nadzwyczajnym z dnia 31 stycznia 2017r. w stosunku do powoda wykonywana była inna kara dyscyplinarna na podstawie orzeczenia Nr (...) z dnia 27 kwietnia 2016r. Dyrektora Aresztu Śledczego w G. – kara dyscyplinarna ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby w Służbie Więziennej (k.34 akt postępowania dyscyplinarnego, akta osobowe)

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił również na podstawie – zeznań świadków : osadzonych – K. B., M. B., A. A. , funkcjonariuszy : S. B., W. D., M. K., M. P., przedstawicieli związku zawodowego : J. T., M. M. (k. 150-156v), P. Ł., P. B. (k.361-362) i powoda – k. 229v-322).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Powództwo jest niezasadne i polegało oddaleniu.

Powodowi zarzucono naruszenie dyscypliny służbowej, co stanowi naruszenie art. 230 ust. 1 i 3 pkt 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010r. o służbie więziennej (Dz. U. z 2017r., poz. 631) w związku z § 63 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2016r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej (Dz. U. z 2017r., poz. 631), to natomiast jaka instrukcja wewnętrzna stanowiła podstawę do wykonywania obowiązków służbowych przez powoda w dniu 31 stycznia 2017r. ma znaczenie drugorzędne i o tym jeszcze poniżej.

Zgodnie z art. 230 ust. 1, 2 i 3 pkt 2 ustawy :

Funkcjonariusz odpowiada dyscyplinarnie za popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu dyscypliny służbowej lub za czyny sprzeczne ze złożonym ślubowaniem.

2. Naruszenie dyscypliny służbowej stanowi czyn funkcjonariusza popełniony umyślnie lub nieumyślnie polegający na naruszeniu dobrego imienia służby lub na przekroczeniu uprawnień lub niewykonaniu obowiązków wynikających z przepisów prawa lub rozkazów i poleceń wydanych przez przełożonych.

3. Naruszeniem dyscypliny służbowej jest w szczególności:

2) zaniechanie czynności służbowej albo wykonanie jej w sposób nieprawidłowy.

Natomiast § 63 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2016r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej (Dz.U. z 2016r., poz. 713 ze zm.) stanowi, iż funkcjonariusz lub pracownik przed objęciem służby lub rozpoczęciem pracy na stanowisku ma obowiązek zapoznać się z instrukcją stanowiskową.

W sprawie niniejszej zasadnicze znaczenie ma zatem to, czy rzeczywiście powód dopuścił się zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego.

W ocenie sądu przede wszystkim na podstawie zapisów z nagrania cyfrowego przedstawiającego przebieg wykonywania przez powoda nadzoru nad kąpiącymi się w dniu 31 stycznia 2017r. 4 osadzonymi wskazuje na to, że stanowisko prezentowane w procesie przez powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Z zapisu tego jasno wynika, że osadzeni postawali w ogóle bez nadzoru w okresie od 16: 30:24 do godziny 16: 37:07. W tym bowiem okresie powód cały czas przebywał w pomieszczeniu wydawania bielizny, gdy według zeznań M. P. – funkcjonariusza wykonującego łaźnię osadzonych na co dzień nadzór funkcjonariusza podczas całego przebiegu procesu kąpieli od momentu wejścia ich do przebieralni poprzez kąpiel w boksach prysznicowych po ponowne wejście ich do przebieralni po kąpielii powinien odbywać się w taki sposób, że funkcjonariusz przemieszcza się za nimi w zależności w jakim pomieszczeniu znajdują się osadzeni. Powód tych czynności zaniechał, prawdopodobnie zakładając bezpodstawnie, że nic się nie wydarzy, tymczasem zarówno M. P. jak i pozostali funkcjonariusze wskazali w procesie, że sama świadomość obecności nasłuchu i bezpośredniej obserwacji osadzonych przez funkcjonariusza powoduje to, że nie dochodzi do jakichś nadzwyczajnych sytuacji pomiędzy osadzonymi. W sytuacji zaś zaniechania właściwego nadzoru nad osadzonymi przez powoda rzeczywiście doszło do zdarzenia, a w którym poszkodowany został jeden z osadzonych. Słusznie w ocenie Sądu Okręgowego organy obu instancji w postępowaniu dyscyplinarnym uznały,

że powód naruszył wskazane wyżej normy prawne poprzez „zaniechanie czynności służbowej albo wykonanie jej w sposób nieprawidłowy”.

Również i w ocenie Sądu Okręgowego powód stara się ewidentne naruszenie przez siebie obowiązków służbowych poprzez nieprawidłowe wykonywanie dozoru osadzonych podczas łaźni skierować na inne nieistotne dla sprawy aspekty, które w jego ocenie eskulpują go i powodują niezasadność stawianych mu przez pracodawcę zarzutów.

Odnosząc się do zarzutu, iż przypisane mu naruszenie niewłaściwej instrukcji – instrukcji Nr (...)dotyczącej wykonywania obowiązków i zadań przez oddziałowego jednozmianowego, albowiem obowiązywała go instrukcja Nr (...) - w sprawie wykonywania obowiązków i zadań przez funkcjonariusza z rezerwy składu zmiany, to przy przyjęciu, że jest to rozumowanie prawidłowe, należy stanowczo wskazać, iż i tak powód naruszył Instrukcję nr 2 wskazywaną jako mającą do niego zastosowanie, albowiem naruszył pkt 3 lit c akapit ostatni, który dotyczy wykonywania innych zadań i przedsięwzięć ochronnych oraz czynności profilaktycznych zleconych przez dowódcę zmiany, poprzez to, że wykonał prawidłowe i zgodne z prawem polecenie dowódcy zmiany – po ewidentnym uzyskaniu uprzedniej zgody p.o. dyrektora na wykonanie łaźni po ustalonych godzinach (forma tej zgody nie ma bowiem znaczenia) w sposób nieprawidłowy - poprzez to, że nie dopełnił on bowiem obowiązku stałej obserwacji ruchu i zachowania osadzonych w całym rejonie aresztu- a zapis ten również znajduje się we wskazywanej przez powoda Instrukcji nr 2. Zarzut powoda w tym zakresie jest zatem bezpodstawny.

Dalej – powód wskazuje, iż prawidłowe przeprowadzenie łaźni osadzonych z uwagi na uwarunkowania architektoniczne tej łaźni w Areszcie Śledczym w G. jest niemożliwe. Raz, że przeczą temu zeznania M. P., który zeznał, że od wielu lat wykonując czynności z tego zakresu w sposób prawidłowy nie doszło do żadnego zdarzenia nadzwyczajnego, dwa - sąd po zapoznaniu się z obrazem pomieszczeń łaźni w AŚ w G. podobnie jak organy dyscyplinarne I i II instancji stoi na stanowisku, że wprowadzie nadzór ten jest w pewien sposób utrudniony, jednakże wykonywanie go w sposób przedstawiony szczegółowo w zeznaniach świadka M. P. oraz w zeznaniach S. B. wskazuje, że jest on możliwy. Gdyby bowiem powód – tak jak zostało to wskazane we wnioskach z postępowania dyscyplinarnego niejako przemieszczał się w ślad za osadzonymi i stale obserwował ich poczynania, to najpierw usłyszałby „wyglupy” i śmiech dwóch młodszych osadzonych i reakcję na nie A. A., podniesione głosy, kłótnię i gdyby wówczas zareagował, to z dużym prawdopodobieństwem należy przyjąć, że nie doszłoby do eskalacji negatywnych zachowań u osadzonych. W sytuacji zaś ewidentnego zaniechania powoda w tym zakresie – doszło do uderzenia K. B. przez znacznie starszego od niego A. A. i powstania obrażeń ciała u poszkodowanego.

W sprawie nie ma również znaczenia - wbrew stanowisku powoda to, jaka była kwalifikacja prawna czynu przypisanego A. A., bowiem w istocie należy to do organów ścigania, a następnie ewentualnie sądu, zaś przedmiot niniejszego postępowania dotyczy tego, czy powód dopuścił się zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego. Podobnie wskazywane przez świadków – przedstawicieli związków zawodowych rzekome błędy postępowania dyscyplinarnego nie znalazły potwierdzenia w postępowaniu dowodowym przed sądem. W ocenie sądu powód miał możliwość brania czynnego udziału w postępowaniu dyscyplinarnym, możliwość ustanowienia obrońcy, zgłaszania wniosków dowodowych itp. Świadkowie – członkowie związku zawodowego przedstawiali w ocenie sądu okręgowego swoje subiektywne oceny przebiegu tego postępowania, co nie znalazło potwierdzenia w ocenie sądu i nie miało żadnego wpływu na przebieg tego postępowania.

Sąd Okręgowy w Olsztynie uznał, że zarzuty podniesione przez powoda w jego odwołaniu od orzeczenia organu II instancji oraz w całym toku postępowania sądowego nie zasługują na uwzględnienie. Pozwany nie naruszył art. 230 ust. 1 i 3 pkt 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010r. o Służbie Więziennej (Dz. U z 2017r. poz. 631) w zw. z § 63 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2016r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej (Dz. U z 2016r., poz. 1804), albowiem postępowanie dowodowe przeprowadzone przed sądem potwierdziło prawidłowość postawionych powodowi zarzutów w postępowaniu dyscyplinarnym. Powód dopuścił się bowiem naruszenia dyscypliny służbowej poprzez zaniechanie czynności służbowej i wykonanie jej w sposób nieprawidłowy – tj. poprzez to, że po doprowadzeniu 4 osadzonych do łaźni nie dokonywał ich stałej obserwacji, co wynika jasno z zapisu przebiegu tej łaźni na zapisie cyfrowym obrazu video, albowiem powód wykonując

w tym dniu (31 stycznia 2017r.) służbę jako funkcjonariusz rezerwy składu zmiany zobowiązany był do wypełnienia Instrukcja nr 2 (k.17-19 akt postępowania dyscyplinarnego), jednakże podnieść również należy, że powód zapoznany był z zakresem czynności, (którego obowiązek realizacji potwierdził własnoręcznym podpisem w dniach 19.04.2014r. i 8.04.2015r.)– „Najważniejsze zadania realizowane na stanowisku służbowym” – k.13 i 24 akt osobowych Cz. B – Karta przebiegu służby, gdzie stanowi się, że : powód „pełni służbę na różnych stanowiskach i posterunkach w tym na posterunkach uzbrojonych, jako rezerwa składu zmiany, doprowadzający do OP. Do jego obowiązków w czasie pełnienia służby należą w szczególności – i tu w jednej z pozycji znajduje się zapis : „doprowadzanie osadzonych do łaźni i nadzorowanie jej przebiegu oraz stała obserwacja ich zachowania” (akta osobowe cz. B). Podnoszone zatem przez powoda argumenty dotyczące tego, jak go obowiązuje instrukcja, w tym znaczeniu, że nie obowiązuje go instrukcja „oddziałowego jednozmianowego”- co m.in. zostało wpisane w sentencjach orzeczeń dyscyplinarnych nie ma żadnego znaczenia i wpływu na treść tych orzeczeń w kontekście przytoczonych wyżej obowiązków funkcjonariusza rezerwy składu zmiany, którym niewątpliwie w momencie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego był powód, ponadto przede wszystkim powód naruszył wskazane tymi orzeczeniami przepisy wyższej rangi – przepisy ustawy art. 230 ust. 1 i 3 pkt 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010r. o Służbie Więziennej (Dz. U z 2017r. poz. 631) w zw. z § 63 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2016r. w sprawie sposobów ochrony jednostek organizacyjnych Służby Więziennej (Dz. U z 2016r., poz. 1804).

W ocenie Sądu Okręgowego powództwo z powyższych względów nie zasługiwało na uwzględnienie, dlatego orzeczono jak w pkt I wyroku. W pkt II orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 k.p.c. na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. (Dz. U. 2015, poz. 1804, Dz. U. 2016, poz. 1667) - § 8 ust. 1 pkt 2 (o ochronę dóbr osobistych).

SSO Dorota Radaszkiewicz